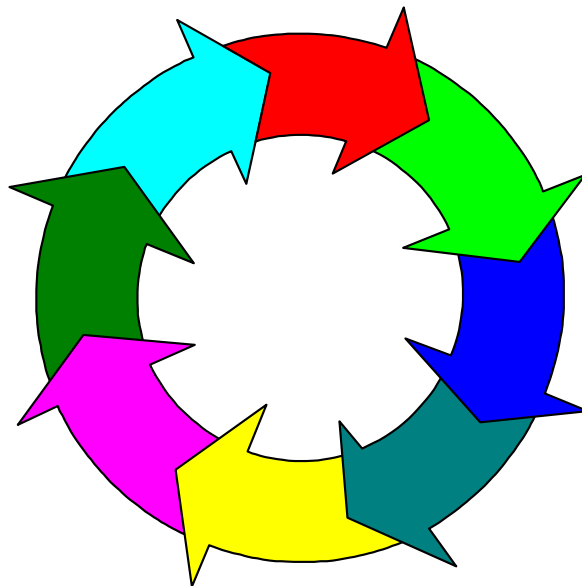

SÄVSJÖ KOMMUN

Kvalitetsredovisning 2008/2009

Rektorsområde Väster

Innehåll	sida
Bakgrund	4
Presentation av Vrigstads rektorsområde	4
Rektorsområdets vision	5
Redovisade utvecklingsområden	5
Underlag för kvalitetsredovisning 2008/2009	5
Kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen	6
Verksamhetens förutsättningar	7
Förskolan Prästhagen	8-11
Presentation	8
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009	8
Utveckling och lärande	8
Normer och värden	9
Hälsa och livsstil	10
Prioriterade områden 2009/2010	11
Förskolan Paletten	12-17
Presentation	12
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009	12
Utveckling och lärande	12
Normer och värden	14
Hälsa och livsstil	15
Miljö	16
Prioriterade områden 2009/2010	17
Förskolan Tegnérparken	18-22
Presentation	18
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009	18
Utveckling och lärande	18
Normer och värden	20
Hälsa och livsstil	21
Miljö	22
Prioriterade områden 2009/2010	22

Fritidshemmen	23-27
Presentation	23
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009.....	23
Normer och värden	23
Hälsa och livsstil	25
Natur och miljö	26
Prioriterade områden 2009/2010.....	27
Vrigstad skola, F-6	28-36
Presentation	28
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009.....	28
Kunskap	28
Normer och värden	31
Hälsa och livsstil	34
Prioriterade områden 2009/2010.....	36
Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9	37-38
Presentation	37
Redovisade utvecklingsområden 2008/2009.....	37
Kunskap	37
Normer och värden	38
Hälsa och livsstil	38
Prioriterade områden 2009/2010.....	38
Likabehandlingsplanen.....	39
Sammanfattning och mål för det fortsatta utvecklingsarbetet.....	41
Kvalitetshjul läsåret 2008/2009.....	42

Bakgrund

Enligt förordning om kvalitetsredovisning (1997:702) skall varje kommun, varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet, varje kommunalt bedriven förskola och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål. Den syftar också till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Varje kommun ska sträva efter att göra kvalitetsredovisningarna kända och lätt åtkomliga för var och en.

Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan och fritidshemmet, avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Presentation av rektorsområde Väster

Vrigstad rektorsområde består av 5 förskoleavdelningar, 1 förskoleklass, 2 fritidshemsavdelningar samt grundskola år 1-9, varav en F-6-skola i Vrigstad, Vrigstad skola, och ett av tre arbetslag på 7-9-skolan i Sävsjö, Hofgårdsskolan.

Förskoleavdelningarna är placerade på tre olika platser i Vrigstad. Paletten med avdelningarna Gul och Blå, Tegnerparken med Mini 2 och Eken samt Prästhagen avdelning Killingen. Cirka 78 barn var i oktober 2008 placerade på de olika förskolorna.

Vrigstad skola har under läsåret haft 155 elever inkl. förskoleklassen. Cirka 72 barn har varit inskrivna på fritidshemmen Prästhagen och Regnbågen. Förskoleklassen har haft 26 elever och de har gått måndag-fredag mellan kl. 8.00-11.45.

Undervisningen har varit organiserad i nio åldershomogena klasser. Arbetslagen har varit indelade i F – 3, år 4 – 6 och år 7-9. Personal från fritidshemmen har, utifrån varierande tjänstgöringsgrad, tillhört arbetslagen F-3 och 4-6. Läsåret 08/09 har vi haft 5,5 timmar i veckan för undervisning i svenska som andraspråk i F-6 och 8 elever från olika klasser har varit aktuella för detta extra stöd.

Vi har under perioden fått en ny grundskoleorganisation vilket innebär att Vrigstads rektorsområde blivit rektorsområde Väster med verksamhet för barn i åldrarna 1-16 år.

Under läsåret påbörjades en omfattande om- och nybyggnation av Vrigstad skola. Den har till stor del satt sin prägel på verksamheten under vårterminen. Eftersom två av våra skolbyggnader har rivits så har vi under byggtiden trängt ihop verksamheten för år F-6 i befintliga lokaler samt flyttat expeditionen till provisoriska utrymmen.

Rektorsområdets vision

Vår strävan är att alla barn skall ha ett bra självförtroende när de lämnar rektorsområde Väster. Vi kan inte kräva att alla barn når lika långt, men vår strävan är, att erbjuda en verksamhet där barnens prestationsförmåga tas tillvara fullt ut, och att vi tillsammans med barnet/eleven och deras föräldrar enas om de mål som vi arbetar mot.

Ett annat viktigt område är hur vi är mot varandra. Alla har ett gemensamt ansvar för hur klimatet är mellan oss människor. Vi är, på olika sätt, förebilder för varandra.

Viktiga hörnstenar är:

- Att känna ansvar
- Att visa respekt och hänsyn
- Att använda ett vårdat språk
- Ett lugnt och tryggt klimat

Redovisade utvecklingsområden 2008/2009

I rektorsområde Västers kvalitetsredovisning, för läsåret 2008/2009, har vi valt att redovisa:

- Kunskap
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Arbetslagens prioriterade områden

Underlag för kvalitetsredovisning 2008/2009

- Arbetslagens utvärdering av utvecklingsområden
- Självvärderingsmaterial fritidshemmen
- Dokumenterade åtgärder för utveckling från kvalitetsredovisning 2007/2008
- Resultat av nationella ämnesprov i skolår 3, 5 och 9
- Centralt genomförda uppföljningar och utvärderingar
- Utvärderande samtal i ledningsgruppen och utvecklingsgrupp
- Kommunal statistik från BU-kontoret
- Trygghets- och trivselenkät år 1-6 och år 7-9
- Föräldraenkät år 3-5

Kvalitetsarbetet och kvalitetsredovisningen

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Stor fokus har under läsåret legat på arbetet med IUP med skriftliga omdömen.

Föräldramedverkan i kvalitetsarbetet har i första hand varit genom föräldraenkäten i skolår 3 och 5. Skolrådet med föräldrarepresentanter har informerats om kvalitetsarbetets slutprodukt. De har fortfarande inte varit med så mycket i själva processen. Detta har dock diskuterats på skolrådet och representanterna har ombetts komma med förslag på vad föräldrarna vill ha med i rapporten.

Att utse faddrar för olika utvecklingsområden innebär en större delaktighet i arbetet men sjukskrivningar bland personalen har gjort att arbetet inte kunnat fullföljas i den mån man önskat. Stor personalomsättning inom rektorsområdet gör att kvalitetsarbetet saknar den kontinuitet som gör det möjligt att arbeta så långsiktigt som man önskar.

Lärdomar

Målen och arbetet med kvalitetsredovisningen bör vara väl förankrat ute i verksamheten för att få kvalitetshjulet att snurra på hela året.

Viktigt att finna den röda tråden i verksamheten från 1-16 års ålder.

Föräldramedverkan är viktigt.

Viktigt att lyfta fram utvecklingsområden ur ett inifrånperspektiv enligt tankarna i PBS.

Åtgärder för utveckling

Vi ska arbeta mer aktivt med kvalitetsarbetet ute i verksamheten under året. Skolverkets BRUK-material kan vara till hjälp i detta arbete. Vi ska följa framtagna årscykel för kvalitetsarbetet. (se s.33)

Vi ska arbeta med IUP och skriftliga omdömen på ett sådant sätt så att vi förstår grunden till vad en utvecklingsplan innebär och förstärker lärarnas kursplane- och bedömarkompetens.

Vi ska arbeta tillsammans i hela rektorsområde Väster för att gemensamt kunna arbeta med utvecklings- och kvalitetsfrågor.

Vi ska förstärka den röda tråden i arbetet med barnen från 1-16 år.

Verksamhetens förutsättningar

Antal barn i barnomsorgen

	15 oktober 2006			15 oktober 2007			15 oktober 2008		
Paletten, Gul	13	5 f	8 p	15	6 f	9 p	14	5 f	9 p
Paletten, Blå	19	10	9	18	10	8	14	7	7
Prästthagen, Killingen	15	5	10	20	6	14	21	8	11
Tegnérparken, Eken	16	10	6	14	7	7	14	6	8
Tegnérparken, Mini 2	18	6	12	18	7	11	15	5	10
Prästthagens fritidshem	37	19	18	32	21	11	26	16	10
Regnbågens fritidshem	50	20	30	35*	14	21	46	23	23

Antal elever i förskoleklass och grundskola år 1-6 och år 7-9

	2006/2007			2007/2008			2008/2009		
Förskoleklass	19	9 f	10 p	15	10 f	5 p	26	15 f	11 p
År 1	26	11	15	19	13	6	16	10	6
År 2	23	10	13	27	13	14	17	11	6
År 3	23	9	14	23	10	13	27	13	14
År 4	25	14	11	21	9	12	24	12	12
År 5	25	9	16	26	14	12	22	9	13
År 6	24	10	14	26	10	16	23	13	10
Totalt, F- 6	165	72	93	157	79	78	155	83	72
År 7	-	-	-	-	-	-	22	13	9
År 8	-	-	-	-	-	-	40	19	21
År 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt, 7-9	-	-	-	-	-	-	62	32	30
Totalt, Väster	-	-	-	-	-	-	217	115	102

Personaltäthet

Skolverkets uppgifter SCB

	Oktober hela kommun			Oktober rektorsområde Väster		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Förskola Barn per årsarbetare	5,0	5,3	5,3	5,7	5,7	5,2
Fritidshem Barn per årsarbetare	18,4	17,2	20,5	14,3	12,8	14,12
Förskoleklass Årsarbetare/100 elever	5,75	6,7	6,4	5,5	8,6	5,2
Grundskola, F-6 Lärare per 100 elever	8,05	8,4	8,4	6,9	7,1	6,2
Grundskola, 7-9 Lärare per 100 elever	-	-	8,7	-	-	-

Förskolan Prästhagen

Presentation

Förskolan Prästhagen är en av tre förskolor i Vrigstads rektorsområde. På förskolan finns en förskoleavdelning, Killingen. I samma byggnad finns fritidshemmet Prästhagen. Den 15 oktober 2008 var sammanlagt 21 barn inskrivna. 4 av dessa var fritidsbarn som p g a platsbrist fått vänta på sin fritidshemsplacering tills slutet av höstterminen. Personalen på Killingen består av 3 heltidstjänster.

På förskolan finns ett ekonomibiträde som ansvarar för måltiderna både för förskolan och fritidshemmet.

Förskolan är belägen i närheten av skolan.

Verksamhetens förutsättningar, se s.7.

Redovisade utvecklingsområden

- Utveckling och lärande - matematik
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Utveckling och lärande - Prästhagen

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar:

- sitt ord- och begreppsförråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelsen av symboler samt deras kommunikativa funktioner,
- sin förståelse för grundläggande egenskaper i begreppen tal, mätning och form samt sin förmåga att orientera sig i tid och rum.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret finns kunskap i handling. Praktiskt, teoretiskt och socialt värderas lika och som en helhet.
- Vi stimulerar nyfikenheten och lusten att lära hos alla barn och elever genom att de möts på sin nivå. Alla känner att de lyckas.
- Att kunna läsa är en av de viktigaste grundläggande färdigheterna. Vi skapar tidigt ett intresse för läsning och bibehåller barnens och elevernas läslust genom hela skoltiden.

Arbetslagets mål

- Att barnen får se och lära sig olika bokstäver och siffror
- 5-6-åringarna ska känna igen sina bokstäver i sitt namn.
- 5-6-åringarna ska känna igen siffrorna 1-5, samt kunna dem i ordningsföljd.

Arbetet i verksamheten

Vi går till biblioteket en gång/månad.

Alla barn får delta i att räkna, t.ex. i samlingen, som hjälpreda (t.ex. veckodagar, färger, siffror, almanackan)
Sånger, rim och ramsor, t.ex. ”Fem fina fåglar”, ”Fem små apor”.
Samling kring tema.
Vi bakar.
Vi går till skogen/lekparken.
Studiebesök i mataffären.
Vi bygger upp en egen affär, både barn och föräldrar har varit delaktiga och tagit med sig tomma kartonger m.m.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

5-6-åringarna kan plocka ut bokstäver i sitt namn.
De känner igen siffrorna 1-5 och kan dem i ordningsföljd.

Lärdomar

Barnens intresse spelar stor roll för hur bra temat blir. Intresset de visat för matematik ligger till grund för en tydligare inriktning nästa år.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att arbeta med siffror och bokstäver, särskilt med inriktning på matematik.
Läsa- och berätta-projektet

Normer och värden - Prästhagen

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/förskoleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Arbetslagets mål

- Att alla barn i verksamheten behandlas lika.
- Att vi behandlar alla föräldrar lika.
- Att barnen lär sig att alla är olika men är lika viktiga ändå.
- Vi erbjuder en jämställd miljö.
- Att stärka barnets självkänsla så barnet får ett bra självförtroende att våga pröva nya saker.

Arbetet i verksamheten

Vi uppmuntrar barnen att använda allt material och att leka med varandra oavsett kön.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen väljer leksaker mer utifrån intresse, än utifrån om de är pojke eller flicka.
Pojkar och flickor leker mycket tillsammans.

Lärdomar

Kurser och utbildningar kan bidra till att man lyssnar och ser på barnen på ett nytt sätt.
När man köper in nytt material är det viktigt att tänka på att det tilltalar både pojkar och flickor.
Ommöbleringar kan göra att leken förändras positivt.

Åtgärder för utveckling

Fortsätta att uppmuntra barnen att leka med varandra efter intresse.
Tänka på att bemöta mammor och pappor lika.

Hälsa och livsstil - Prästhagen

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.
- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama.

Arbetslaget skall:

- erbjuda en god omsorg med en väl avvägd dagsrytm.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Arbetslagets mål

- Att ge barnen kunskap om goda kostvanor och bra bordsskick.
- Att barnen utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning.
- 5-6-åringarna klarar att sitta vid eget bord.

Arbetet i verksamheten

Vi leker ute så mycket som möjligt på vår gård, som inbjuder till rörelselek, t.ex. klättring, cykling m.m.

På vinterhalvåret går vi till sporthallen en gång/vecka.

Promenad minst en gång/vecka.

Älgjakt på hösten.

Fruktstund varje dag.

Inbjudande salladsbuffé med många olika sorters grönsaker.

Tandborstning varje morgon.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen har en positiv inställning till att vara ute mycket och har ett stort rörelsebehov.

Lärdomar

Det blir färre konflikter mellan barnen.

Barnen är friskare.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att arbeta med trevliga och lugna måltider.

Vi fortsätter att gå på promenader och att träna på att gå i led (och i trafiken).

Vi går till sporthallen på torsdagar och har gymnastik.

Vi går till skogen regelbundet ca en gång/vecka.

Skräpplockarvecka på våren.

Barnens vasalopp på vintern.

Att komma igång med arbetet med egenkontroll i förskolan.

Prästhagens prioriterade områden 2009/2010

- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Förskolan Paletten

Presentation

Förskolan Paletten är en av tre förskolor i Vrigstads rektorsområde. På förskolan finns två avdelningar, Gul och Blå. Den 15 oktober 2008 var 14 barn inskrivna på respektive avdelning. Gul har tidigare varit en småbarnavdelning och Blå har haft lite större barn därför har Blå fortfarande mest äldre barn men har nu börjat få allt fler små barn. På Gul går en pojke som är blind vilket gör att aktiviteter och miljö anpassas efter honom och hans behov. Personalen består av tre heltidstjänster per avdelning, samt 0,75 assistenttjänst, fördelat på sammanlagt 8 personer.

På förskolan finns ett ekonomibiträde som ansvarar för städning och måltider.

Förskolan är belägen på andra sidan samhället, räknat från skolan och de två andra förskolorna.

Verksamhetens förutsättningar, se s.7.

Redovisade utvecklingsområden

- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Miljö

Utveckling och lärande - Paletten

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,
- utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar,
- tillägnar sig och nyanserar innebörden i nya begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld, utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar,
- utvecklar sitt ord- och begreppsörråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelsen av symboler samt deras kommunikativa funktioner,
- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång, musik, dans och drama,
- utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika material och tekniker.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret finns kunskap i handling. Praktiskt, teoretiskt och socialt värderas lika och som en helhet.

- Vi stimulerar nyfikenheten och lusten att lära hos alla barn och elever genom att de möts på sin nivå. Alla känner att de lyckas.
- Att kunna läsa är en av de viktigaste grundläggande färdigheterna. Vi skapar tidigt ett intresse för läsning och bibehåller barnens och elevernas läslust genom hela skoltiden.

Arbetslagets mål

- Verksamheten ska utgå från barnens behov och intressen
- Vi ska förändra strukturen vid samlingar och aktiviteter så att det passar barngruppen
- Utveckla främst byggrummet, men även resten av innemiljön
- Vuxennärvaro i leken.

Arbetet i verksamheten

Vi delar in gruppen efter ålder vid samlingar, aktiviteter, skogsutflykter mm. Barnens intressen, idéer och förslag ska tas på allvar och ligga till grund för den dagliga verksamheten. Vi ska ta tillvara spontana oplanerade situationer som uppstår på avdelningen.

Nytt byggmaterial ska köpas in. Vi möblerar om på avdelningen för att skapa nya stimulerande lekmiljöer. Pedagogerna är iakttagare, inspiratörer eller deltagare i leken, beroende på vad som behövs.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Åldersindelningen har i stort sett fungerat mycket bra. Ibland har vi upplevt att 3-4-åringarna fått för lite stimulans, mycket på så sätt att vi haft många småbarn samtidigt som 5-årsgruppen varit krävande. Trots att vi haft en mycket hög arbetsbelastning har många av de planerade aktiviteterna fungerat väl. Vi har under läsåret jobbat med innemiljön på olika sätt, för att såväl små som lite större barn ska få en utmanande och inspirerande miljö. Utemiljön är under förändring och blir nästa stora arbete.

Pedagogerna har varit närvarande mycket i leken. Detta har haft en lugnande inverkan och gjort att vi lärt känna barngruppen och deras behov och intressen. På det sättet har vi kunnat nappa på idéer bland barnen.

De yngsta barnen har fått en egen hörna i matrummet. Detta har fungerat bra.

Gruppindelningen har gjort att barnen fått utmaningar anpassat till deras förmåga. De yngsta har dessutom fått mer lugn och ro.

Lärdomar

Flexibilitet är ett nyckelord. När arbetsbelastningen är så hög som den varit under vårterminen måste vi sänka ambitionsnivån.

Åtgärder för utveckling

- Utemiljön ska utvecklas ytterligare. Detta ger tillfälle till mer samarbete mellan avdelningarna
- Större utrymme för sagor och berättande. Vi ska arbeta mer inom ramarna för det läs- och berättaprojekt som vår kommun just nu är med i.
- Vi fortsätter med åldersindelningen
- Barnens intressen ska även fortsättningsvis styra verksamhetens innehåll
- Förhoppningsvis kommer arbetsbelastningen kommande läsår att lätta något. Vi vill ha mer tid för pedagogisk dokumentation, vilket syftar till att ytterligare utveckla verksamheten.

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/förskoleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Arbetslagets mål

- Alla ska känna sig välkomna.
- Barnen ska vara trygga hos oss. Föräldrarna ska lugnt kunna lämna sina barn på förskolan
- Alla barn ska känna sig betydelsefulla för gruppen.
- Vi ska visa varandra respekt. Barnen ska kunna leka och fungera i samspel med andra. Samarbete och turtagning övas. Barnen ska kunna leka med olika barn, och flera tillsammans.
- Vi ska lära oss att vara rädda om varandra, oss själva och våra saker
- Vi ska ha ett demokratiskt arbetssätt. Föräldrarna ska ha möjlighet att påverka verksamheten

Arbetet i verksamheten

Vi tar emot barn och föräldrar i tamburen på morgonen, och säger hejdå på eftermiddagen. Personalen berättar hur barnet haft det under dagen. Vi har en mysig och välkomnande miljö i hallen. Alla uppmärksammar om någon kommit. Personalen visar omsorg genom att fråga och berätta om barnet, ge ett personligt bemötande. Kroppskontakt är viktigt för alla, inte minst de yngsta barnen. Kramar, klappar och beröring får alla efter eget behov och godkännande. Vi ser till att ta kontakt med alla barn i gruppen under dagen. Tillsammans ska vi uppmärksamma när någon saknas r ex på grund av sjukdom.

Vi uppmuntrar barnen att visa hänsyn, lyssna på varandra samt att vara schyssta och ärliga. Vi är artiga och har ett vårdat språk. Alla vuxna föregår med gott exempel och är konsekventa. Positivt beteende bekräftas. Beröm ska förekomma rikligt. Vi tar kort på situationer där barnen visar empati, omsorg och hjälpsamhet. Bilderna sätts sedan upp på en speciell vägg.

Leken prioriteras. Där tränas sociala färdigheter som samarbete, hänsyn mm.

Vi har ett fåtal regler som barnen själva fått vara med och bestämma. Dessa håller vi hårt på.

Vi tillvaratar barnens intressen, förslag och idéer. Barnen får vara med och bestämma efter ålder och förmåga. I matrummet sätter vi upp "barnens förslagslista" där vi skriver upp spontana förslag från barngruppen. Dessa förslag ska sedan diskuteras och om möjligt genomföras. Det ska sättas upp en förslagslåda i tamburen. Där kan föräldrar anonymt ge förslag, kritik eller beröm.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Den dagliga kontakten med föräldrarna fungerar i stort sett bra. På grund av hög belastning hinner vi inte alltid bemöta föräldrarna som vi skulle vilja, speciellt gäller detta på morgonen. Vi hinner heller inte ta kontakt med varje enskilt barn på det sätt vi egentligen önskar.

Alla har under hela läsåret konsekvent arbetat med hur vi är mot varandra. De äldsta barnen har själva fått utforma regler som gäller alla. Denna lista har vi fått aktualisera flera gånger under terminens gång. Vi började med en "empativägg" med kort på barnen då de visade omtänksamhet. Detta blev dock inte som vi tänkt och rann ut i sanden, mycket beroende på tidsbrist. Det fungerade inte att när som helst kunna sätta sig vid datorn och skriva ut bilder. En förslagslåda är uppsatt i tamburen. Än så länge har vi bara fått ett meddelande i den, men vi hoppas att det ska bli fler. Barnen har en egen förslagslista där vi ska skriva upp önskemål, men detta har inte fungerat bra. Detta är pedagogernas ansvar, vi har inte varit tillräckligt snabba att skriva upp spontana saker, och därför glömt dem.

Lärdomar

Vi ser att även de allra yngsta har empatiska känslor för varandra. Detta måste vi ta tillvara!

Åtgärder för utveckling

- Aktualisera barnens förslagslista
- Uppmärksamma föräldrarna på förslagslådan
- Vi känner att vi vill jobba mer med att uppmärksamma empatiska handlingar hos barnen. Positivt beteende ska uppmärksammas. Detta kan ske genom beröm, bilder eller på andra sätt. Här är pedagogisk dokumentation ett bra verktyg för att barnen själva ska se hur mycket de kan.

Hälsa och livsstil - Paletten

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.
- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama.

Arbetslaget skall:

- erbjuda en god omsorg med en väl avvägd dagsrytm.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Arbetslagets mål

- Sträva mot att lära barnen en god personlig hygien
- Lugn matsituation med god och näringsrik kost. Självständighetsträning och social träning
- Mycket rörelse och frisk luft

Arbetet i verksamheten

Utevistelse ska prioriteras. Gårdsprojekt ska hjälpa till att utveckla uteleken och miljön på förskolan. Vi stöttar och berömmar barnen i hygienträningen. Måltiderna är viktiga. Vi värnar om lugn och ro, tränar bordsskick och övar på att ta lagom mycket mat, dela själv mm. Barnen ska uppmuntras att äta frukt och grönsaker.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen har haft mycket rörelseaktiviteter. Vi har varit i sporthallen vid ett flertal tillfällen, och skogen en gång i veckan. Vi är ute mycket på gården och springer, cyklar, gungar och klättrar. Vi har haft rörelsesamlingar då och då med hela gruppen. Vi serverar inte längre sötsaker då barnen fyller år. Barnet uppmärksammas istället på flera andra sätt. Man får ha en speciell födelsedagst-shirt, vi leker en lek som födelsedagsbarnet väljer, vi sjunger, tänder ljus och hurrar mm. Dessutom får man vara hjälpreda den dagen. Detta har slagit väl ut.

Vi jobbar kontinuerligt med hygien, påminner och finns med. Vi har bytt ut frottéhanddukar mot pappershanddukar. Barnens vattenmuggar på toaletten är borttagna, istället finns de i köksskåpet. Handskar till personalen har köpts in för att användas vid blöjbyten. Sprit för hand- och ytdesinfektion finns lättillgängligt. Allt detta för att minska risken för smittspridning.

Frukt och grönsaker serveras till varje måltid, och barnen är jättebra på att smaka på och äta av det. På en stor barngrupp med många små barn har det inte alltid varit så lugnt och skönt vid maten.

Lärdomar

Vi trodde att barnen skulle sakna sötsaker vid kalas. Det visade sig att ingen av dem tyckte att det var så viktigt. Inga barn har frågat efter t ex glass. Däremot har ett par föräldrar undrat.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att prioritera rörelse och utevistelse på olika sätt.

Utegården kommer att utvecklas för att inspirera till lek och rörelse.

Komma igång med arbetet med egenkontroll i förskolan.

Miljö - Paletten

Lpfö

- Förskolan skall erbjuda en trygg miljö som lockar till lek och aktivitet.
- Förskolan skall lägga stor vikt vid miljö och naturfrågor.
- Barnen skall utveckla respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

- Barnen skall utveckla förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt eget kunnande om växter och djur.
- Förskolan skall ge barnen möjlighet att lära känna sin närmiljö och de funktioner som har betydelse för det dagliga livet samt få bekanta sig med det lokala kulturlivet.
- De behov och intressen som barnen själva ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljö och planering av den pedagogiska verksamheten.

Arbetslagets mål

- Barnen ska få lära känna sin närmiljö
- Vi ska vara rädda om djur och natur samt vår närmiljö

Arbetet i verksamheten

- skräpplockardag
- barnen går till skogen varje vecka och lär om djur och miljö
- vi sorterar avfall i röd och grön påse
- vi odlar blommor, smultron, hallon och bönor på gården. Rabarber och bärbuskar ger skörd som används.
- Samtal och diskussioner

Resultat och analys

Måluppfyllelse

P g a en stor barngrupp har vi inte besökt olika ställen i närmiljön som vi önskat. Sporthall, skogen och vid något tillfälle livsmedelsaffären är ställen vi har besökt med hela eller delar av barngruppen. De större barnen har varit med oftare än de minsta. De stora barnen är duktiga på och intresserade av att sortera sopor. Odlingen på gården har fått en bra start. Barnen är intresserade och har deltagit med liv och lust. Många har en del kunskap redan och vill veta mer. Skräpplockardagen var rolig och gav bra resultat.

Lärdomar

Vi har sett att barnen redan kan och vet mycket. De är positiva och har roligt.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att sortera sopor. Kanske kan vi utveckla ytterligare med att lägga papper för sig. Vi kan visa kökspersonalens sopsortering. Odlingen på gården fortsätter vi med. Vi utvecklar med fler sorters växter, och lär om de insekter som finns runt växterna. Vi vill fortsätta med skräpplockardagen. Den är en positiv aktivitet som vi delar med de andra förskoleavdelningarna. Där kan vi utveckla t ex genom att gå till återvinningsstationen och sortera det vi plockat.

Palettens prioriterade områden 2009/2010

- Utveckling och lärande- med betoning på sagor och berättande
- Normer och värden
- Miljö, hälsa och livsstil – med betoning på gårdsprojekt

Förskolan Tegnérparken

Presentation

Förskolan Tegnérparken är en av tre förskolor i Vrigstads rektorsområde. På förskolan finns två avdelningar, Eken och Mini 2:an. Den 15 oktober 2008 var 14 resp. 15 barn inskrivna. På båda avdelningarna finns barn i åldrarna 1-5 år. Personalen består av tre heltidstjänster per avdelning, fördelat på sammanlagt 7 personer.

På förskolan finns ett ekonomibiträde, en knapp heltidstjänst, som ansvarar för städning och måltider.

Förskolan är inhytt i marklägenheter och har därför ej helt ändamålsenliga lokaler för verksamheten. Detta märks bl.a. på ljudnivån som personalen ofta upplever som störande. Under 2009 pågår en om- och tillbyggnation av Vrigstad skola. När det står klart så ska verksamheten flytta till mer ändamålsenliga lokaler.

Verksamhetens förutsättningar, se s.7.

Redovisade utvecklingsområden

- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Miljö

Utveckling och lärande - Tegnérparken

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära,
- utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar,
- tillägnar sig och nyanserar innebörden i nya begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld, utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar,
- utvecklar sitt ord- och begreppsörråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelsen av symboler samt deras kommunikativa funktioner,

Arbetsplanens mål

- I västra spåret finns kunskap i handling. Praktiskt, teoretiskt och socialt värderas lika och som en helhet.
- Vi stimulerar nyfikenheten och lusten att lära hos alla barn och elever genom att de möts på sin nivå. Alla känner att de lyckas.
- Att kunna läsa är en av de viktigaste grundläggande färdigheterna. Vi skapar tidigt ett intresse för läsning och bibehåller barnens och elevernas läslust genom hela skoltiden.

Arbetslagets mål

Mini 2:an

- att barnen ska känna igen våra svenska ormar
- att lära barnen hur man betar sig när man ser en orm i naturen

Eken

- ett rikt och nyanserat språk
- visa konkret vad ord betyder
- lust till att lyssna på sagor
- lust att prata och använda språket
- lust till att berätta, rim/ramsor, sång och rörelse

Arbetet i verksamheten

Vi går till biblioteket och lånar böcker om ormar.

Vi pratar om ormar på samlingen.

Vi tar ut fakta på datorn.

Vi ska gå på studiebesök och titta på ormar.

Sagopåsar.

Sångpåsar.

Läsa- och berättaprojektet

Sång- och ramskort

Matematiska begrepp.

Faktaböcker.

Läroplansvägg.

Portfolio.

Resultat och analys

Måluppfyllelse:

Barnen känner igen och vet vad de vanligaste ormarna heter.

Barnen har varit intresserade och har själva börjat berätta och läsa för varandra, leta och fråga efter fakta. Barnen sjunger mycket själva och tillsammans spontant. De använder sago- och sångpåsar. Barnen tittar mycket på dokumentationen som vi satt upp på väggarna och kan då själva berätta om sitt lärande.

Lärdomar

Att ha ett tema som barnen gillar gör att man lättare fångar deras uppmärksamhet.

Läroplansväggen och annan pedagogisk dokumentation har gjort att våra föräldrar blivit mer delaktiga i vårt tema och andra delar av vår verksamhet.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att prata om ormar.

Vi fortsätter att jobba så konkret som möjligt. Ju fler sinnen som aktiveras desto mer utvecklas barnen.

Att ha en egen dator på avdelningen skulle underlätta i arbetet med den pedagogiska dokumentationen.

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- Barnen skall utveckla respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/förskoleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Arbetslagets mål

- Att lära barnen att vara rädd om, och visa respekt för ormar och vår natur.
- Att ta hänsyn.
- Att hjälpa varandra.
- Att lära sig empati.
- Att bli självständiga.

Arbetet i verksamheten

Vi går till skogen tillsammans.

Vi pratar på samlingen om att vara rädd om allt levande och naturen.

Vi uppmuntrar barnen och ger dem positiv förstärkning i det vardagliga arbetet.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen tar mer hänsyn till varandra och djuren och allt annat i naturen.

Barnen hjälper varandra mer.

Lärdomar

Värdegrundsfrågor är viktiga och bör hållas igång hela tiden.

Värdegrundsarbetet bidrar till ett positivt klimat i gruppen.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att prata om att visa respekt och hänsyn till varandra.

Värdegrundsarbetet är något vi måste arbeta med dagligen.

Lpfö

Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.
- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama.

Arbetslaget skall:

- erbjuda en god omsorg med en väl avvägd dagsrytm.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Arbetslagets mål

- Att barnen ska få vara ute varje dag och röra på sig mycket
- Att skapa en lugn matsituation
- Att lära barnen att tvätta sig efter utevistelsen, måltider och toalettbesök
- Barnen utvecklar sin motorik och kroppsuppfattning
- Att barnen vågar prova att äta nya saker.

Arbetet i verksamheten

Vi är ute mycket i vår lekpark.

4-5 åringarna går till skogen en gång i veckan.

Vi går på gymnastik en gång i veckan.

Det serveras frukt och grönsaker till måltiderna.

Vi påminner barnen om att tvätta händerna.

Vila: sovstund för de små och uppevila med sagostund för de större.

Rytmik, sång och rörelse.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen har utvecklat sin kroppsuppfattning och motorik genom att vara ute mycket samt genom att ha gymnastik. Barnen har blivit duktiga på att tvätta händerna utan påminnelse ifrån personalen. Barnen tycker att det är roligt att röra på sig.

Lärdomar

Barnen mår bra av att få röra på sig mycket och att vara ute mycket.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att gå till skogen och gymnastiken och satsar på mycket utevistelse. Komma igång med arbetet med egenkontroll i förskolan.

Lpfö

- Förskolan skall lägga stor vikt vid miljö och naturfrågor.
- Barnen skall utveckla respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.
- Barnen skall utveckla förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt eget kunnande om växter och djur.

Arbetslagets mål

- att barnen ska vara rädda om vår miljö
- att visa respekt för naturen och allt levande
- att väcka en nyfikenhet hos barnen
- sopsortering
- att följa årstiderna

Arbetet i verksamheten

Vi går till skogen en gång/ vecka.

Vi är ute i naturen i vår närmiljö.

Vi har en skräpplockardag.

Vi tränar på sopsortering.

Vi har valt att arbeta med temat ormar (Mini 2:an).

Studiebesök – titta på ormar.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Att barnen lärt sig att respektera ormar. Att barnen och personal har fått en större kunskap om hur ormar fungerar/lever.

Barnen är mer rädda om naturen. Ett intresse har växt fram och barnen är fascinerade av naturen.

Barnen är duktiga på att lägga skräpet i rätt påse.

Lärdomar

Barnens intresse har stor betydelse för hur intressant temat blir.

Viktigt att gå tillbaka och repetera för nya barn.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter att gå till skogen en gång/vecka.

Skräpplockardag en gång/år.

Skapa rutiner som blir en naturlig del av verksamheten.

Använda oss mer av datorn och Internet som en resurs.

Tegnérparkens prioriterade områden 2009/2010

- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Miljö

Fritidshemmen – Regnbågen och Prästhagen

Presentation

I Vrigstads rektorsområde finns två fritidshemsavdelningar, Prästhagen med barn 6-7 år och Regnbågen med barn 8-12 år. Den 15 oktober 2008 var det 72 barn inskrivna i fritidsverksamheten.

Under läsåret har påbörjats en om- och tillbyggnad av skolan vilket innebär att båda fritidshemmen kommer att flytta in sin verksamhet i skolans lokaler 2010.

Verksamhetens förutsättningar, se s.7.

Redovisade utvecklingsområden

- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Natur och miljö

Normer och värden - Fritidshemmen

Lpo-94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Skolan har ett ansvar för att påverka traditionella könsmonster.

Allmänna råd för fritidshemmen

- aktivt arbetar för att de normer och värden som beskrivs i läroplanen är en integrerad del i det vardagliga arbetet med att stödja barns utveckling och kopplar samman det med hur barnet utvecklar förmågan att ta ansvar och ha inflytande och
- strävar efter att se det unika hos varje barn och medvetet arbetar med att olikheterna i gruppen ses som en tillgång.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/förskoleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Arbetslagets mål

- Att barnen ska känna sig trygga med både vuxna, barn och miljön.
- Att alla ska ha någon att vara med.
- Att vi tänker på att alla har olika behov
- Att föra traditioner vidare
- Att få barnen att använda ett vårdat språk
- Att få barnen att visa varandra ömsesidig respekt
- Att få barnen att känna ett gemensamt ansvar för fritidshemmen och dess inventarier.
- Erbjudna både pojkar och flickor samma aktiviteter
- Dela barngruppen på så sätt att alla barn vågar pröva på olika saker.
- Alla måste inte göra allt på samma sätt.
- Att personal och barn behandlar alla människor lika, oavsett kön, ålder, familjesituation, etnisk tillhörighet o.s.v.

Arbetet i verksamheten

Vi har uppmuntrat till roll- och samarbetslekar för att där naturligt få barnen att träna på att ta hänsyn till varandra – social träning.

Vi har haft samlingar kring språket och om att vara rädd om saker.

Vi har uppmanat barnen att våga säga nej och de andra att acceptera detta nej.

Vi har låtit barnen välja själva vad de vill göra i vissa situationer.

Vi har delat in barnen i olika grupper så att det ska finnas samma möjligheter för alla att få ta utrymme.

Vi har delat in barnen i olika grupper för att de ska få lära sig att umgås och leka med olika personer.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Det har blivit naturligare för barnen att leka roll- och samarbetslekar.

Pojkar och flickor leker tillsammans.

En del av barnen på fritids har fortfarande ett grovt språk. Vi som personal är noga med att påpeka att ett sådant språk inte är accepterat.

Lärdomar

Barnen kan behöva styras upp i leken ibland.

Viktigt att gruppammansättningen är genomtänkt när vi grupperar barnen på olika sätt.

Det är viktigt att tillrättavisa barnen på ett sådant sätt att det inte skapar skuld känslor, t.ex. när det gäller språkbruket.

Svårt att få kontinuitet i värdegrundsarbetet då alla barn inte är alla dagar.

Åtgärder för utveckling

Samlingar kring ordningsregler för att få barnen att känna rättskänsla och ansvarstagande.

SET-övningar.

Vara ännu mer uppmärksam på konflikter mellan barnen. Fortsätta uppmärksamma eleverna språkbruk för att förbättra detta.

Kompetensutveckling för personalen i t.ex. konfliktlösning.

Låta barn som normalt inte leker med varandra göra något tillsammans.

Tänka mer på grupsammansättning när vi gör grupper.

Bli bättre på att dela barnen i mindre grupper och i pojk- och flickgrupper t.ex. i idrottshallen.

Lyssna mer på vad barnen vill göra.

Mer aktivt styra in vissa barn i lekar.

Mer tid för diskussion i arbetslaget.

Barnsamtal.

Hälsa och livsstil - Fritidshemmen

Lpo-94

- Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola har grundläggande kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa, samt har förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan och miljön.

Allmänna råd för fritidshemmen

- erbjuder barnen en meningsfull, stimulerande och utvecklande fritid som är varierad och utgår från barnens behov och intressen och
- förenar omsorg och pedagogik som stödjer barnets fysiska, intellektuella, sociala och emotionella utveckling.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Arbetslagets mål

- Att ge barnen en förståelse för att vad vi äter, att vi rör på oss och hur vi är mot varandra har ett samband med hur vi mår både fysiskt och psykiskt.
- Att ge barnen ett bra mellanmål och låta dem vara delaktiga i bl.a. bakning.

Arbetet i verksamheten

Vi är ute varje dag.

Vi erbjuder mer aktiviteter i sporthallen.

Vi har planerat mellanmålet efter skolans matsedel.

Vi erbjuder en rejäl frukost varje dag.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Barnen har i stort sett varit ute varje dag.

Aktiviteterna i sporthallen varje vecka har upplevts mycket positivt av barnen som önskar ännu mera sådan tid.

Lärdomar

När barnen är ute så innebär det en minskning av ljudvolymen inomhus vilket har en mycket positiv effekt.

Viktigt att möta elevernas önskemål när det gäller utformningen av fysiska aktiviteter.

Åtgärder för utveckling

Utöka tiden i sporthallen.

Att som personal vara mer delaktig i barnens lekar.

Natur och miljö - Fritidshemmen

Lpo-94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- Har grundläggande kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa, samt ha förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan och miljön visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.
- utvecklar nyfikenheten och lust att lära
- utvecklar sitt eget sätt att tänka
- utvecklar tillit till sin egen förmåga
- känner trygghet och lär sig att ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra
- lär sig att utforska, lära och arbeta både självständigt och tillsammans med andra
- känner till förutsättningarna för en god miljö och förstår grundläggande ekologiska sammanhang

Allmänna råd för fritidshemmen

Det är viktigt att personalen

- aktivt arbetar för att de normer och värden som beskrivs i läroplanen är en integrerad del i det vardagliga arbetet med att stödja barns utveckling och kopplar samman det med hur barnet utvecklar förmågan att ta ansvar och ha inflytande.
- Tydliggör för barnen sambanden mellan delaktighet, inflytande över ansvar för fattade beslut.

Arbetslagets mål

- Att elevernas intresse för naturen ska väckas.
- Att ge eleverna kunskap om hur man kan ta tillvara naturens möjligheter till lek och skapande.
- Att eleverna får respekt och känner ansvar för naturen.
- Att öka elevernas ansvar för miljön.
- Att det lilla har betydelse.
- Att de får känna sig viktiga.
- Att vi ska ha roligt tillsammans

Arbetet i verksamheten

Vi sorterar skräp tillsammans och går till miljöstationen och slänger det.

Samtal om vad som kan återanvändas.

Skapande verksamhet av skräp- och naturmaterial.

Vi ser ut en ”naturruta” tillsammans och besöker den ca 1 ggn/vecka.

Dokumentera regelbundet tillsammans med eleverna och i arbetslaget genom samtal och fotografier. Det skapade materialet är en dokumentation i sig.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Intresset för natur och miljö har väckts

Eleverna ser fler möjligheter att använda naturens resurser till olika aktiviteter så som skapande och roll-lekar.

Eleverna tar ett större ansvar för naturen genom att plocka allt skräp de stöter på när vi är ute.

Elevernas ansvarskänsla för naturen har ökat.

Vi har väldigt roligt när vi är ute.

Lärdomar

Det lönar sig att vara envis och inte ge upp när eleverna till en början inte vill gå ut.

Är vi intresserade och entusiastiska, så smittar det av sig på eleverna.

Positivt med regelbundna utevistelser, helst till samma ställe så de kan fortsätta med aktiviteter de påbörjat vid tidigare besök på platsen.

Åtgärder för utveckling

Fortsätta att vara ute regelbundet.

Utveckla en ”idébank” som följer året med pyssel och aktiviteter som man kan använda ute.

Kurs i utepedagogik.

Ta med material för att kunna laga mellanmålet ute oftare. T.ex. stormkök.

Fritidshemmens prioriterade områden 2009/2010
--

- Normer och värden
- Hälsa och livsstil
- Natur och miljö
- Gemensamt förhållningssätt i och med det nya gemensamma fritidshemmet

Vrigstad skola, F-6

Presentation

Vrigstad skola har under läsåret haft 155 elever inkl. förskoleklassen. Undervisningen har varit organiserad i sex åldershomogena klasser. Arbetslagen har varit indelade i F-3 och år 4-6. Personal från fritidshemmen har, utifrån varierande tjänstgöringsgrad, tillhört båda arbetslagen.

Läsåret 08/09 har vi haft 5,5 timmar i veckan för undervisning i svenska som andraspråk. 8 elever från olika klasser har varit aktuella för detta extra stöd.

Vi har under perioden fått en ny grundskoleorganisation vilket innebär att Vrigstads rektorsområde blivit rektorsområde Väster med verksamhet för barn i åldrarna 1-16 år.

Under läsåret påbörjades en omfattande om- och nybyggnation av Vrigstad skola. Den har till stor del satt sin prägel på verksamheten under vårterminen. Eftersom två av våra skolbyggnader har rivits så har vi under byggtiden trängt ihop verksamheten för år F-6 i befintliga lokaler samt flyttat expeditionen till provisoriska utrymmen.

Redovisade utvecklingsområden

- Kunskap
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Kunskap – Vrigstad skola, F-6

Lpo-94

- Skolan skall ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.
- Skolan skall bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära skall utgöra en grund för undervisningen.
- Lärarna skall sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret finns kunskap i handling. Praktiskt, teoretiskt och socialt värderas lika och som en helhet.
- Vi stimulerar nyfikenheten och lusten att lära hos alla barn och elever genom att de möts på sin nivå. Alla känner att de lyckas.
- Att kunna läsa är en av de viktigaste grundläggande färdigheterna. Vi skapar tidigt ett intresse för läsning och bibehåller barnens och elevernas läslust genom hela skoltiden.

Arbetslagets mål

- Eleverna ska nå de uppsatta målen.
- Arbetsro i klasserna.

Arbetet i verksamheten

Det här läsåret har nationella prov genomförts i år 3 i matematik och svenska samt i år 5 i matematik, svenska och engelska.

Som underlag för elevernas IUP har vi bland annat använt kommunens kursplanemål i svenska, matematik och engelska. Vi har utarbetat ett test-kit utifrån Lundberg / Herrlins kartläggningmaterial ”God läsutveckling” för att enklare kunna kartlägga elevernas läsutveckling under de tidigare skolåren.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Vi har ett varierat arbetssätt, bl.a. genom moderna tekniska hjälpmedel, men känner ändå inte att vi lyckas möta varje elev på dess egen nivå när resurserna är knappa.

Vi lyckas med att skapa läsintresse hos eleverna. Det märks bl.a. på bibliotekets utlåningsfrekvens. Under läsprojekt fokuseras på själva upplevelsen av läsningen, inte på faktadetaljer.

Resultat av nationella prov i år 3

De nationella ämnesproven i år 3 i svenska och matematik blir vägledande i mätningen av måluppfyllelsen av kunskapsmålen.

Redovisningen omfattar de elever som klarat målen i nationella proven utifrån respektive ämne. 2009 var första året som nationella prov i år 3 genomfördes, därför saknas jämförelsetal från tidigare år.

Skola	Svenska					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vrigstad	-	-	-	-	-	78%

Tre flickor och tre pojkar blev inte godkända i svenska. En av dem p.g.a. han saknade tillräckliga kunskaper i svenska, han har ett annat modersmål. Tre av eleverna klarade alla delprov utom ett. En av eleverna klarade tre delprov. En av eleverna klarade inte något delprov.

Skola	Matematik					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vrigstad	-	-	-	-	-	78%

Tre flickor och tre pojkar blev inte godkända i matematik. Tre av eleverna klarade inte två delprov. Två elever klarade inte ett delprov. En elev klarade inte av sex delprov av sju.

Resultat av nationella prov i år 5

De nationella ämnesproven i år 5 i svenska, matematik och engelska blir vägledande i mätningen av måluppfyllelsen av kunskapsmålen.

Redovisningen omfattar de elever som klarat målen i nationella proven utifrån respektive ämne.

Skola	Svenska					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vrigstad	96%	94%	100%	89%	67%	83%

Fyra elever blev inte godkända i svenska. En av dem p.g.a. att han saknar tillräckliga kunskaper i svenska, han har ett annat modersmål. En klarade alla delprov utom ett. En klarade två delprov. En av eleverna klarade inte något delprov. Samtliga är pojkar.

Skola	Matematik					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vrigstad	77%	67%	96%	89%	62%	91%

I matematik blev alla godkända utom två elever. Eleverna som är underkända på proven är pojkar. De klarade båda två av delproven.

Skola	Engelska					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vrigstad	85%	82%	83%	85%	83%	87%

I engelska blev tre elever underkända, en flicka och två pojkar. Flickan blev underkänd i ett av delproven. En av pojkarna blev underkänd på samtliga delprov och en pojke blev godkänd på två av delproven.

Måluppfyllelse i övriga ämnen i år 5

I **samhällsorienterande ämnen** når alla målen, 6 når målen med god marginal.

I **naturorienterande ämnen** når alla målen.

I **slöjd** når alla målen, 4 når målen med god marginal.

I **musik** når alla målen.

I **idrott** når alla målen, 15 når målen med god marginal.

I **hemkunskap** når alla målen.

I **bild** når alla målen.

Lärdomar

Ju tidigare vi kan upptäcka och diagnostisera elevernas problem, desto tidigare kan vi sätta in relevanta insatser för att öka måluppfyllelsen.

IUP'n med skriftliga omdömen gör elever och föräldrar mer delaktiga i elevens utveckling och lärandeprocess.

Det är svårt att bedöma var eleverna befinner sig i de andra ämnena (utöver svenska, matematik och engelska) innan vi har utarbetat ett bra bedömningsunderlag.

Resurserna är alldeles för små för att kunna bedriva en bra undervisning i t.ex. SVA.

Det är viktigt att utnyttja befintliga resurser så effektivt som möjligt.

Åtgärder för utveckling

Vi ska anpassa de lokala kursplanemålen i svenska och matematik så att de överensstämmer med de nya målen i år 3.

Vi ska utarbeta underlag för skriftliga omdömen i de olika ämnena samt gemensamt i kommunen införskaffa ett digitalt redskap som är till hjälp för oss när vi ska bedöma elevernas måluppfyllelse i alla ämnen. Vi ska utveckla arbetet med lokala pedagogiska planeringar som ett stöd för arbetet med IUP och skriftliga omdömen .

Normer och värden – Vrigstad skola, F-6

Lpo-94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Skolan har ett ansvar för att påverka traditionella könsmonster.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/förskoleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Arbetslagets mål

- Ett lugnt och tryggt klimat i skolan
- Alla vågar yttra sig vid gemensamma diskussioner
- Alla lyssnar på den som har ordet
- Mobbning förekommer inte
- Alla använder ett vårdat språk. Med detta menar vi: ett språk utan svordomar och könsord, ett språk utan kränkande innehåll.
- Vi motverkar traditionella könsmonster.
- Pojkar och flickor får lika stort utrymme.
- Pojkar och flickor umgås på lika villkor och respekterar varandra.

- Vi pedagoger är medvetna om vilka processer, attityder och förväntningar som styr oss i det dagliga mötet med barnen.

Arbetet i verksamheten

Under året har mycket arbete lagts på att revidera **likabehandlingsplanen** så att den stämmer överens med de råd och riktlinjer som Skolverket har för denna. Se mer under rubriken "Likabehandlingsplanen" s.39.

I värdegrundsarbetet har det varit viktigt för oss att föräldrarna varit delaktiga i sitt barns skolgång. Vi har utarbetat en handlingsplan för **samverkan skola-hem**. I denna plan klargörs hur vi informerar om skolans mobbningsarbete samt kontraktet mellan skola-hem s.k. "Förväntansdokument". Förväntansdokumentet uppmärksammas på första föräldramötet samt finns med i det informationshäfte som skickas hem till alla elever varje läsår. Diskussion om värdegrunden på andra föräldramötet i år 1 och år 4 då förväntansdokumentet används som grund.

Vi har arbetat mycket med skolans **ordningsregler** under året. Vi går igenom reglerna i klasserna varje år. Varje klass beslutar dessutom om gemensamma regler för den egna klassen. Som ett komplement till skolans ordningsregler har vi utarbetat ett dokument med riktlinjer och konsekvenser som är ett stöd för oss vuxna för hur vi hanterar ordningsreglerna och efterlevnaden av dessa bland eleverna. Både ordningsreglerna samt riktlinjer och konsekvenser revideras årligen efter vilka behov som finns på skolan.

Skolans **trygghetsgrupp** arbetar fortfarande utifrån Farstamodellen, dock med vissa modifieringar. Bl.a. så kopplar vi in elevernas föräldrar i ett tidigare skede än vad den ursprungliga Farstamodellen förespråkar. Trygghetsgruppen har fortsatt att arbeta med **kamratstödjare** på skolan. De utses ur år 3-6, en från varje klass. De har regelbundna träffar. Vid första tillfället får de nya kamratstödjarna skriva på ett "kontrakt" för sitt deltagande i trygghetsgruppen. Personalen som är med i trygghetsgruppen är grundskollärare, förskollärare och fritidspedagog.

Trivselenkät bland eleverna har genomförts i slutet av oktober och i maj. Våren 2009 valde vi att göra enskilda intervjuer med alla elever utifrån frågorna i enkäten för att få en bättre och tydligare kartläggning inför upprättandet av Likabehandlingsplanen.

SET – social emotionell träning. Återkommande etiska samtal. Värderingsövningar och samtal i ringen regelbundet. Regelbundna värdegrundsdiskussioner bland personalen, bl.a. i form av lärsamtal. Det här läsåret har vi utsett en kontaktperson som varit med på de gemensamma träffarna i kommunen och kunnat inspirera övriga till att arbeta vidare och utveckla arbetet med SET. Livskunskap är sedan några år tillbaka ett eget ämne på schemat.

Rastvakter finns ute på rasterna för att stödja eleverna i deras sociala samspel.

Temadag - relationer i samband med FN-dagen.

Vi delar ibland eleverna i **pojks- och flickgrupper**.

Vi har en fritidspedagogresurs kopplad till idrottsläraren för att kunna motverka att konflikter uppstår under och omkring idrottslektionerna och omklädningsrummen.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

SET har varit mycket uppskattat bland eleverna. De har gillat dessa lektioner, särskilt de praktiska övningarna.

Vi har sett över och ändrat skolans gemensamma regler i enlighet med Skolverkets skrift "Ordningsregler för en trygg och lärande skolmiljö" och att de stämmer bättre överens med förväntansdokumentet samt kompletterat med vilka konsekvenser som gäller om man inte följer reglerna. Vi har också sett till att informationen om våra ordningsregler har nått ut bättre till föräldrarna genom att de finns med i informationshäftet som delas ut i början av höstterminen.

Lärsamtalen har upplevts som positiva bland lärarna. Det har varit lättare att nå samsyn kring olika problematiska frågor, t.ex. förhållningssätt.

I trivselenkäten uppger alla barn, med något undantag, att de trivs bra eller mycket bra på Vrigstad skola och i sin klass.

Dock förekommer det fortfarande mobbning ibland på skolan trots de förebyggande insatser vi har med t.ex. kamratstödare och SET. Under året har 7 fall av mobbning anmälts till trygghetsgruppen.

Vi har problem med en del elever som har ett utåtagerande beteende som skrämmer andra elever och att de har ett språkbruk som vi inte accepterar. Samarbetet med elevhälsan har i dessa fall inte alltid fungerat så bra som det borde.

När vi gjorde intervjuer med alla barn under våren 2009 framkom det att flera barn känner sig utsatta p.g.a. att de är invandrare och att främlingsfientligheten bland eleverna är mer utbredd än vad vi kunnat se tidigare i de skriftliga enkätsvaren.

Genom att ha en fritidshemspersonalresurs kopplad till idrottslektionerna har vi motverkat att konflikter uppstår under och omkring idrottslektionerna. Det har skett en avsevärd minskning av konflikter i dessa sammanhang.

Vi har ett öppet klimat i arbetslagen och stöttar varandra. Vi försöker att alltid se olika möjligheter och lösningar.

Lärdomar

Förhållningssättet i SET är viktigare än att hinna med lektionerna i boken. En kontaktperson för SET bidrar till att kontinuerligt ge nya idéer och övningar.

Att dela eleverna i pojk- respektive flickgrupper vid vissa tillfällen kan bidra till ett lugnare klimat och mer arbetsro.

Viktigt att samarbeta med hemmet kring elever med utåtagerande beteende. Elevhälsan är också ett viktigt stöd i arbetet kring dessa elever. Som lärare är det mycket viktigt att man känner ett stöd från elevhälsan och att man upplever att man arbetar mot samma mål. Det är lätt att man som lärare känner sig uppgiven när man

försökt allt och man ändå inte ser någon förbättring av elevernas beteende. Då är det extra stödet än mer viktigt.

Genom att kartlägga vilka problemområden som finns på skolan och använda resurserna därefter, som t.ex. vid idrottslektionerna, så minskar antalet konflikter och gör indirekt även andra lektioner lugnare. Klassläraren behöver inte lägga riktigt lika mycket tid på problemlösning som tidigare och kan använda sin tid till undervisning istället.

Åtgärder för utveckling

Arbetslagsträffarna ska vara ett naturligt forum för att diskutera SET-frågor. Vi ska fortsätta att kontinuerligt i arbetslaget samtala om vårt förhållningssätt gentemot barnen.

Köpa hem litteratur som vi låter gå på cirkulation bland personalen.

Koppla in elevhälsan i ett tidigt skede när vi misstänker att en elev inte mår bra. Tipsa om föräldrautbildningen Komet för föräldrar med utåtagerande barn.

Vi behöver en bättre dialog med elevhälsans personal om hur vi ska arbeta med de barn som behöver stöd och hjälp. Många efterfrågar handledning i de här svåra frågorna.

Utnyttja befintliga resurser så effektivt som möjligt. Vi tar gemensamt ansvar för eleverna, vi byter elever med varandra och samarbetar över klassgränserna.

Faddersystem mellan klasserna. De äldre eleverna hjälper de yngre.

Se över behovet av rastvakter och att både lärare och fritidshemspersonal hjälps åt med detta.

Det måste finnas alternativ till åtgärder när man försökt ”allt”.

Hälsa och livsstil – Vrigstad skola, F-6

Lpo-94

- Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola har grundläggande kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa, samt har förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan och miljön.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Arbetslagets mål

- Eleven uppnår ett fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.
- Eleven får en inblick i och kan diskutera betydelsen av goda hälsovanor.

Arbetet i verksamheten

Inom hem- och konsumentkunskapsundervisningen i år 5, i samband med att man läser om människokroppen samt i ämnet idrott och hälsa har vikten av att vara fysiskt aktiv samt att lägga sig till med goda hälsovanor poängterats.

Vi har haft fruktstund varje dag.

En del klasser har kompismassage regelbundet.

Kostrådet för elever och personal har samlats två gånger per termin.

Vi har deltagit i skoljoggen, anordnat innebandyturnering, hälsovecka, skridskoåkning friidrottsdag, cykelutflykter och temadagar.

Vi har schemalagt fysisk aktivitet från och med detta läsår med 30 min för år 1-3 samt 60 min för år 4-6. Det innebär bl.a. att år 4-6 kan ha två idrottslektioner per vecka istället för som innan, varannan vecka.

År 6 har 30 min hem- och konsumentkunskap varje vecka. Denna lektion har främst fokus på de teoretiska delarna av ämnet.

Vi har uppmärksammat måltidens dag då 6:orna stått för serveringen och 5:orna lagat dessert på hemkunskapen och bjudit övriga skolan på.

Godisförbud på skolan.

Vi har tagit fram riktlinjer för vad eleverna lämpligen har med sig i matsäcken vid utflykter och dylikt för att undvika sötsaker i möjligaste mån. Sötsaker kopplas till festliga tillfällen, t.ex. vid skolstartsdagen då lärarna bjuder alla elever på tårta.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Eleverna har fått kunskaper om vad som är viktigt att tänka på vad det gäller kost och motion. De har blivit mer medvetna om vikten av att röra sig och att äta rätt för att må bra.

Maten på skolan har kvalitetsmässigt blivit mycket bättre efter ombyggnaden och förändringen av köket på Göransgården. Eleverna äter mycket bättre och maten räcker till alla. Salladsbordet är mer varierat och inbjuder till att äta mer grönsaker.

Kostrådet fungerar mycket bra och är en bra länk till personalen i köket och på Göransgården.

Det är svårt att få till fysisk aktivitet varje dag, speciellt på mellanstadiet. I realiteten blir det nog 30-60 min/dag i 3-4 dagar istället.

Lärdomar

Man förlorar inte något på att låta barnen vara ute extra under dagen. De blir bara piggare och lugnare under resten av dagen och arbetar därför effektivare och lär sig mer.

Det är viktigt att eleverna har med sig frukt eller smörgås till skolan eftersom många barn äter dåligt till frukost och passet fram till lunch är långt. Frukten eller smörgåsen är en viktig del av dagen och hjälper de elever som inte äter tillräckligt vid t.ex. frukosten. Eleverna orkar mer och presterar bättre när de har ätit ordentligt både till frukost och lunch.

Viktigt att vi lär eleverna omsätta sina teoretiska kunskaper i praktisk handling både i skolan och på fritiden.

Det är mycket lättare för lärarna att prioritera dagliga fysiska aktiviteter när det är schemalagt och finns med i timplanen från början.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter med schemalagd fysisk aktivitet (30 min för år 1-3 och 60 min år 4-6).

Vi blir bättre på att frigöra tid för daglig fysisk aktivitet.

Vrigstad skola, F-6 prioriterade områden 2009/2010

- Kunskap
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9

Redovisade utvecklingsområden

- Kunskap
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Kunskap – Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9

Lpo-94

- Skolan skall ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.
- Skolan skall bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära skall utgöra en grund för undervisningen.
- Lärarna skall sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret finns kunskap i handling. Praktiskt, teoretiskt och socialt värderas lika och som en helhet.
- Vi stimulerar nyfikenheten och lusten att lära hos alla barn och elever genom att de möts på sin nivå. Alla känner att de lyckas.
- Att kunna läsa är en av de viktigaste grundläggande färdigheterna. Vi skapar tidigt ett intresse för läsning och bibehåller barnens och elevernas läslust genom hela skoltiden.

Normer och värden – Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9

Lpo-94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Skolan har ett ansvar för att påverka traditionella könsroller.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla i gruppen ansvar för varandra under skoltid/fritids-/försköleverksamhet. Ingen ska behöva vara ensam.
- I västra spåret visar vi varandra respekt, omtanke och hänsyn i ord och handling.

Hälsa och livsstil – Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9

Lpo-94

- Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola har grundläggande kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa, samt har förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan och miljön.

Arbetsplanens mål

- I västra spåret har alla elever 15 minuters fysisk aktivitet varje dag.
- I västra spåret har alla elever, i takt med stigande ålder, kunskap om kostens betydelse för hälsan.

Hofgårdsskolan, västra spåret, 7-9 prioriterade områden 2009/2010

- Kunskap
- Normer och värden
- Hälsa och livsstil

Likabehandlingsplanen

Lpo-94

Skolan skall sträva efter att varje elev

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Skolan har ett ansvar för att påverka traditionella könsmonster.

Arbetet i verksamheten

När det gäller kränkande behandling, såsom mobbning, ska en årlig plan upprättas och när det gäller diskrimineringsfrågorna så ska en Likabehandlingsplan upprättas. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsidentitet och ålder. Varje verksamhet ska upprätta egna planer.

För att kunna arbeta förebyggande så måste vi ta reda på när, var och hur det sker kränkningar i vår verksamhet. Det är därför viktigt att den årliga planen bygger på en kartläggning som man gör varje år.

Vi har tidigare haft en Likabehandlingsplan som gäller för hela rektorsområdets verksamhet. I Likabehandlingsplanen har vi samlat de handlingsplaner som berör värdegrundsarbetet. Planen består bl.a. av:

- Inledning - Likabehandlingsplan
- Jämställdhetsplan
- Plan mot mobbning
- Ordningsregler och konsekvenser
- Förväntansdokument

Under detta läsår har en av skolans lärare deltagit i skolverkets kurs och har där fått god vägledning i att skriva om vår Likabehandlingsplan till att stämma bättre med vad ”Allmänna råd och kommentarer – för arbetat med att främja likabehandling” betecknar som en bra Likabehandlingsplan / årlig plan. Det har resulterat i att vi har gjort om vår plan på många sätt. Vi har valt att ha de båda planerna i samma dokument och i år har vi valt upplägget med att ha en gemensam del för skola, fritidshem och förskoleklass.

Resultat och analys

Måluppfyllelse

Vi har utgått från ”Allmänna råd och kommentarer – för arbetat med att främja likabehandling” och gjort om vår gamla Likabehandlingsplan till att innefatta både Likabehandlingsplan och årlig plan.

Vi har dock inte ännu gjort olika planer för olika verksamheter utan än så länge så gäller samma plan för alla verksamheterna.

Lärdomar

Man behöver arbeta mycket förebyggande för att eleverna ska förstå den rätta innebörden i ord som mobbad och kränkt.

Det är viktigt att uppdatera sig ofta på vad som står i Likabehandlingsplanen / årliga planen så att alla följer samma regler.

Kartläggningen, med enskilda samtal med alla elever på skolan, tar mycket tid men är väl använda resurser med tanke på vad som kommer fram. Det blir en mycket tydligare bild av klimatet på skolan än vad som någonsin kan komma fram genom en traditionell enkätundersökning.

Åtgärder för utveckling

Vi behöver frigöra resurser för att årligen kunna göra kartläggningen på det sätt som vi gjort detta läsår.

Likabehandlingsplanen / årliga planen måste vara ett levande dokument för att kunna vara vägledande i vårt arbete på det sätt som är meningen.

Nästa läsår ska vi göra egna planer för varje verksamhet och dessutom upprätta en Likabehandlingsplan / årlig plan i förskolan.

Sammanfattning och mål för det fortsatta kvalitetsarbetet

Om- och tillbyggnaden av Vrigstad skola har spelat en central roll under läsåret och kommer att göra det även under nästa läsår. Det är några organisatoriska förändringar som är en direkt följd av att skolan byggs om. **Fritidshemmen integreras i skolans lokaler** och organisationen i förskolan läggs om från fem 1-5-års-avdelningar till fyra 1-4-års-avdelningar och en 5-års-avdelning, vilken kommer att ligga i anslutning till skolgården.

Det kommande läsåret kommer därför fokus i utvecklings- och kvalitetsarbetet att ligga på att få dessa nya verksamheter att finna sig väl tillrätta. För fritidshemmens del handlar det bland annat om att finna sina yrkesroller gentemot skolans personal och för förskolans del handlar det bland annat om att fördjupa sina kunskaper om **förskolans uppdrag när det gäller matematik och språklig medvetenhet**, dels genom matematikinspiratörernas nyss påbörjade arbete och dels genom det redan pågående läsa- och berätta-projektet.

I grundskolan är det arbetet med **IUP, skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering** som måste få ta tid.

”Den röda tråden” från 1-16 år i spårorganisationen är något som måste förstärkas alltmer för att nå de positiva effekter på elevernas måluppfyllelse som var grundtanken med omorganisationen.

Värdegrundsarbetet, både det förebyggande med **SET**, och de insatser som görs för t.ex. de **utåtagerande barnen**, är av hög prioritet inom vårt rektorsområde, och kommer säkert att så vara under många år. Det är ett långsiktigt arbete som vi hoppas att vi ska se goda resultat av så småningom. Arbetet med **Likabehandlingsplanen / årlig plan** är en mycket viktig del i detta arbete.

Slutligen är ändå det som allt detta ska leda till, att eleverna uppnår **ökad måluppfyllelse**.

Vrigstad / Sävsjö

2009-11-17

Eva Svensson
Eva Tector-Nilsén
Oskar Fredriksson

Kvalitetscykel för Vrigstads rektorsområde läsåret 2008/2009

